

A Szófiai Szatíra Színház vendégjátéka elé



Szívélyes meghívásra, amolyan „háztűznézőben” jártam néhány héttel ezelőtt az első magyarországi vendégszereplésre készülő Szófiai Szatíra Színházban, hogy ismerkedjek meg a bolgár főváros legnépszerűbb színházi együttesével.

A mindössze három évtizedes múltú színház ismeretlen műfajjal robbant be a színházi életbe: szatírárt, groteszket tűzött műsorára, szélesre tárta a színpadot a világ drámaidalmának friss alkotásai előtt.

A budapesti Nemzeti Színházban, a Várszínházban és az egri Gárdonyi Géza Színházban négy előadással mutatkoznak be.

A hosszú című *Odüsszeusz Ithakába utazik* — írója *Konsztantin Ilijev* — hagyományos színpadi eszközökkel színpadra állított háromfelvonásos színmű. A mai bolgár falu életébe nyújt bepillantást, ahonnan a fiatalok elszéledtek a városba, a magukra maradt öregek élnek küzdelmes mindennapjaikat. A sivar valóságot különös haláleset bolygatja meg. Hogyan és miért halt meg az öregasszony, akit mindenki ismert és tisztelt? A hazatagozott egykori falubelieket más gon-

dolatok foglalkoztatják, a harácsolás, a pénzszerzés vágya mozgatja tetteiket. Csak Nono bácsi, a főhős mondja ki a végkövetkeztetést: nincs becsülete az erkölcsnek, hiányzik az emberiség...

A színház művészeti vezetője, *Sztaniszlav Sztratijev* az egyik legismertebb bolgár szatíraíró. *Velürzakó* című szatíráját néhány évvel ezelőtt a Thália Színház is játszotta. Az *élet bár oly rövid*... című fergeteges iramú abszurdja jelentős színpadi siker. Ezúttal egy leszakadt nadrággomb ürügyén félelmetes ráérzéssel, szellemes öngúnnyal leplezi le azt a társadalmat, ahol a személyi torzulások, a lelkiismeretlen munkavégzés, a nemtörődomség az egyén súlyos lelki és hivatásbeli problémáihoz vezetett.

A színház kísérletező hajlandóságát példázza a Russzeban született, spanyol szülőktől származó Nobel-díjas *Elias Canetti* 1932-es keltezésű *Lakodalom* című kétrészes játékának színpadra állítása. A sokszereplős előadás különös alakjai — ahogyan a filozófus író bemutatja őket — egyéniség nélküli ösztönlények. A kétszínre tagolt színpadon — *Margarita Mla-*

denova rendezésében — furcsa kaval-kádként vonulnak fel és tűnnek tova a század eleji divatrevü metaforájába rendeződött, személytelen bábfigurák.

A negyedik színházi előadás *Kertész Ákos Huszonegye*, az író Aki mer, az nyer kisregényéből készült. A pesti életből vett „háromszög játék” — itt-hon a Pesti Vigadóban játszották — három kitűnő bolgár színész játékával arat immár második esztendeje nagy közönségsikert.

Keveset tudunk a bolgár színházak életéről. A Szófiai Szatíra Színház vendégszereplése során most alkalom nyílik, hogy megismerkedjünk egy, az újdonságok iránt fogékony, a különféle színpadi játéktílusokkal bátran kísérletező színházi együttes munkásságával.

Potoczky Júlia

*

Fent: Jelenet a *Lakodalom* című *Elias Canetti*-drámából ● Balra: *Sztójanka Mutafova* és *Georgij Kolojancsev* az *Odüsszeusz Ithakába megy* című színműben ● Jobbra: *Engel Georgijev*, *Szonja Markova*, *Kosztja Karageorgiev* *Kertész Ákos Huszonegy* című egyfelvonásosában

